

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Elena Doamna, nr. 1A, cod poștal 700398
telefon 0232-260600, 0232-217808, fax 0232-255907, 0232-217808
e-mail ca-iasi@just.ro, operator de date cu caracter personal nr. 3067

SECȚIA CIVILĂ

Nr.4809/A/2014

MINUTA

Întâlnirii judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate, pe probleme de practică judiciară neunitară în materie civilă, aferentă trimestrului al III-lea /2014, conform art. 26 ind. 1 – art. 26 ind. 3 din H.C.S.M. nr. 387/2005

La data de **16 octombrie 2014** a avut loc la sediul Curții de apel Iași, întâlnirea de lucru pe probleme de practică judiciară neunitară, semnalate în trimestrul III/2014, în materie civilă.

Au participat judecători din cadrul curții și al instanțelor arondate, conform procesului-verbal.

Ședința a fost prezidată de d-na judecător ..., președinte al Curții de Apel Iași, d-nul judecător ..., vicepreședinte al Curții de apel Iași și de d-na judecător ..., președintele Secției civile de la Curtea de Apel Iași, care au supus dezbaterii problemele de drept soluționate în mod neunitar în materie civilă, în trimestrul al III-lea al anului 2014, în ordinea prezentării acestora în Studiul întocmit de președintele Secției civile.

1. Posibilitatea instituirii curatei prevăzute de art. 178 Cod civil sau a curatei speciale prevăzute de art. 150 Cod civil asupra unui copil minor:

- pentru încasarea alocației de stat în cazul în care copilul minor are la rândul său un minor;
- pentru reprezentare/asistare în cazul în care părinții minorului sunt plecați în străinătate sau alte situații.

S-au conturat două opinii:

a) Într-o primă opinie cererea a fost admisă, invocându-se art. 4 alin. 2 și alin. 4 din Legea nr. 61/1993, care prevede că alocația de stat pentru copii se plătește și tutorelui, curatorului, persoanei căreia i-a fost dată în plasament ... (dosar nr. 3074/189/2014; dosar nr. 2907/189/2014);

b) Într-o a doua opinie cererea a fost respinsă, invocându-se:
- art. 106 Cod civil care prevede că ocrotirea minorului se realizează prin părinți, prin instituirea tutelei, prin darea în plasament sau alte măsuri de protecție specială anume prevăzute de lege;

c) Într-o altă opinie – cererea de curatelă ar putea fi admisă pe dispozițiile art. 150 și 502 Cod procedură civilă.

- curatela nu este o măsură de protecție pentru minori, art. 178 Cod civil nu prevede această posibilitate (art. 152 lit. c din Codul Familiei a fost abrogat prin intrarea în vigoare a Noului Cod Civil);

- copilul nu se află sub tutelă, pentru a fi incident art. 150 Cod civil (dosar nr. 2167/189/2014; dosar nr. 2495/189/2014; dosar nr. 2082/189/2014).

Soluție propusă

Instituirea curatelei în cazul minorilor în principiu poate fi instituită în conformitate cu art. 183 Cod civil. Nu sunt aplicabile dispozițiile art. 150 – Curatela specială, dispozițiile art. 178 – Curatela persoanelor capabile și nici dispozițiile art. 502 Cod civil care se referă la drepturile și îndatoririle părinților și tutorelui cu privire la bunurile copilului.

Argumente

Art. 150 din Codul civil intitulat „Cazurile de numire a curatorului special” sunt strict și limitativ prevăzute de lege:

1. ori de câte ori între tutore și minor se ivesc interese contrare, instanța de tutelă va numi un curator special;

2. dacă din cauza bolii sau din alte motive, tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele minorului pe care îl reprezintă, instanța de tutelă ca numi un curator special.

În aceste două cazuri – contrarietatea de interese între tutore și minor și împiedicarea vremelnică a tutorelui de a îndeplini un act, competența de numire a curatorului special aparține instanței de tutelă.

La alin. 3 din art. 150 Cod civil, competența de numire a curatorului special aparține notarului public în cadrul procedurilor succesoriale.

Curatela specială reglementată de art. 150 C.civ. este un mijloc juridic temporar și subsidiar de ocrotire a minorului.

Potrivit art. 135 C.civ., în cazul în care sunt tutori doi soți, aceștia răspund împreună pentru exercitarea atribuțiilor tutelei. Dacă unul dintre soți introduce acțiune de divorț, instanța de tutelă va dispune cu privire la exercitarea tutelei. Tutorele are calitatea de administrator însărcinat cu simpla administrare a bunurilor minorului (art. 795 – art. 799 C.civ.) și îl reprezintă pe minor numai până când acesta împlinește 19 ani și încuviințează actele minorului dacă are vârsta între 14 – 18 ani (art. 146 N.C.civ.).

Art. 112 C.civ. și art. 114 C.civ. arată concret persoana care poate fi numită tutore.

Mai există un caz de curatelă specială, cel prevăzut de art. 167 C.civ. – numirea unui curator special – care, în cazul minorilor – trebuie coroborată cu art. 164 alin. 2 C.civ. (pot fi puși sub interdicție judecătorească și minorii cu capacitate de exercițiu restrânsă, aceasta numai până la soluționarea cererii de punere sub interdicție judecătorească).

Art. 178 C.civ. prevede: „Cazuri de instituire: În afară de cazurile prevăzute de lege, instanța de tutelă poate institui curatela:

a) dacă, din cauza bătrâneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate, personal, să își administreze bunurile sau să își apere interesele în condiții corespunzătoare și, din motive temeinice, nu își poate numi un reprezentant sau un administrator;

b) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, o persoană, deși capabilă, nu poate, nici personal, nici prin reprezentant, să ia măsurile necesare în cazuri a căror rezolvare nu suferă amânare;

c) dacă o persoană, fiind obligată să lipsească vreme îndelungată de la domiciliu, nu a lăsat un mandatar sau un administrator general;

d) dacă o persoană a dispărut fără a exista informații despre ea și nu a lăsat un mandatar sau un administrator general.”

Art. 178 – 186 C.civ. reglementează curatela persoanei capabile, care nu se confundă cu curatela provizorie și specială prevăzută de art. 150 C.civ.

Art. 106 din Codul civil prevede în mod expres că ocrotirea minorilor se realizează prin părinți.

Atunci când minorul este lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi sau nu poate fi lăsat în grija acestora, în vederea protejării intereselor sale, are dreptul la protecție alternativă: instituirea tutelei, adopția sau alte mijloace de protecție specială (plasamentul, plasamentul în regim de urgență sau supravegherea specializată).

Curatela este o varietate a tutelei, fiind calificată drept o tutelă ad-hoc. Astfel, în situația minorului lipsit de capacitate de exercițiu se poate institui o curatelă, dar nu în condițiile procedurale ale art. 150 sau 178 C.civ., ci în condițiile procedurale ale art. 183 din Noul Cod civil. În acest caz sunt aplicabile regulile de la mandat, admiterea fiind simplă în funcție de voința părților, cât și controlată de instanță sub aspectul interesului superior al copilului.

Curatorul este supus aceluiași reguli cu tutorele minorului, care este însărcinat cu administrarea simplă, așa cum rezultă din art. 142 din Noul Cod civil.

La cererea părții interesate ori din oficiu, instanța de tutelă poate hotărî numirea curatorului cu drepturile și obligațiile unui administrator însărcinat cu simpla administrare a bunurilor altuia (art. 795 – 799 din Noul Cod civil).

Nu trebuie ignorat aspectul că, potrivit Noului Cod civil, minorul la 14 ani dobândește capacitate de exercițiu restrânsă, nu poate să facă donatii și nici să garanteze obligațiile altuia (art. 146 N. C.civ.).

De aceea, pentru instituirea curatelei minorilor, în raport de toate dispozițiile legale menționate mai sus, se vor avea în vedere dispozițiile art. 183, art.106, art.111, art.113, art.114 Cod civil și celelalte dispoziții referitoare la exercitarea curatelei.

2. Indicarea greșită a căii de atac în dispozitivul hotărârii instanței de fond

Situația concretă este următoarea:

În dispozitivul hotărârii instanței de fond se indică greșit calea de atac a recursului, deși calea de atac legală în cauză este apelul.

Împotriva hotărârii exercită calea de atac mai multe părți, dintre care unul își intitulează cererea apel, considerând că aceasta este calea de atac legală în cauză, iar celălalt, în considerarea mențiunii inexacte din cuprinsul hotărârii, își intitulează calea de atac recurs.

a) Într-o primă opinie s-a apreciat că, în cauză, se soluționează apelul formulat corect de către parte, iar recursul este respins ca inadmisibil, dându-se posibilitatea părții să exercite calea de atac legală, cu consecința soluționării separate a două căi de atac împotriva aceleiași hotărâri.

b) Într-o altă opinie, s-a apreciat că și calea de atac a recursului să fie calificată apel, dând un termen acestei părți să-și completeze motivele de apel și cu motive de netemeinicie dacă consideră necesar, ambele căi de atac fiind soluționate prin aceeași hotărâre.

Soluție propusă

Față de datele factuale ale speței prezentate, din interpretarea dispozițiilor art. 457 alineat 2 Cod procedură civilă, dispozițiile art.460 alin. 1 și art. 475 Cod procedură civilă, s-a propus următoarea soluție:

Se va înregistra cauza în recurs la instanța de control judiciar, care potrivit textului art. 457 alin. 2 Cod procedură civilă va respinge ca inadmisibil recursul formulat, iar pentru calea de atac – apel, care legal a fost formulată, se va disjunge cauza și se va dispune repartizarea aleatorie a cauzei în apel.

După aplicarea art. 457 alin. 3 Cod procedură civilă, a comunicării hotărârii în recurs tuturor părților în cauză, în situația în care părțile vor formula calea de atac a apelului, acestea se vor repartiza la același complet de judecată căruia i-a fost repartizat apelul disjuns.

Soluția adoptată respectă principiul legalității căii de atac, dar în același timp și unicitatea căii de atac, precum și dispozițiile referitoare la repartizarea aleatorie a dosarelor și cele prevăzute de art. 475 Cod procedură civilă.

Argumente

Obiectul căilor de atac nu îl constituie pretenția concretă dedusă judecătii, ci hotărârea judecătorească.

Articolul 457 reglementează o aplicare procedurală a principiului legalității procesului civil, înscris în dispozițiile art. 7 alin. 1 din Noul Cod de procedură civilă.

Mențiunea inexactă din cuprinsul hotărârii nu are niciun efect asupra dreptului părții de a exercita calea de atac prevăzută de lege.

În considerarea reținerilor eronate din dispozitiv (s-a trecut greșit calea de atac a recursului, deși calea de atac legală era apelul), instanța de control obligatoriu conform art. 457 alin. 3 va respinge ca inadmisibilă calea de atac neprevăzută de lege, iar hotărârea pronunțată de instanța de control judiciar va fi comunicată din oficiu tuturor părților. De la data comunicării noii hotărâri, curge termenul pentru exercitarea căii de atac prevăzută de lege.

Potrivit Codului de procedură civilă de la 1865, instanța – în temeiul art. 84 din Codului de procedură civilă de la 1865 – putea proceda la calificarea corectă a căii de atac din apel în recurs sau din recurs în apel, iar apoi se proceda la soluționarea căii de atac prevăzută de lege într-un complet în compunerea prevăzută de lege.

Noul Cod de procedură civilă, prin art. 457, dă expresie principiului legalității procesului civil, astfel că instanța de judecată investită cu o cale de atac neprevăzută de lege nu va mai putea să o transforme într-o cale de atac admisibilă, într-o cale de atac prevăzută de lege.

Dispozițiile art. 152 N.C.proc.civ. sunt aplicabile doar în ipoteza în care hotărârea pronunțată indică în mod corect și legal calea de atac, iar partea denumeste greșit calea de atac, caz în care instanța de control judiciar investită cu soluționarea căii de atac o va califica în concordanță cu dispozitivul hotărârii atacate și dispozițiile legale incidente.

Totodată, art. 475 alin. 3 Cod procedură civilă prevede că „(3) Apelurile principale, incidente și provocate făcute împotriva aceleiași hotărâri vor fi repartizate la același complet de judecată. Când apelurile au fost repartizate la complete diferite, ultimul complet investit va dispune pe cale administrativă trimiterea apelului la completul cel dintâi investit.”

Art. 460 alin. 1 Cod procedură civilă prevede că „1) O cale de atac poate fi exercitată împotriva unei hotărâri numai o singură dată, dacă legea prevede același termen de exercitare pentru toate motivele existente la data declarării acelei căi de atac”.

3. Calea de atac împotriva hotărârilor pronunțate în baza dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 192/2006 în situația în care instanța a respins cererea prin care se solicită să se consfințească înțelegera părților

a) **Într-o primă opinie** s-a considerat că hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, având în vedere că doar în caz de admitere a cererii arată dispozițiile legale că se aplică art. 438-441 C.proc.civ., respectiv calea de atac a recursului.

b) **Într-o altă opinie** s-a apreciat că, în cauză, calea de atac este cea de drept comun, respectiv a apelului.

Soluția propusă

În situația în care s-a respins cererea prin care se solicită să se ia act de tranzacția părților, în ceea ce privește calea de atac se va avea în vedere obiectul investirii instanței și competența acesteia, raportat la dispozițiile art. 94-95 Cod procedură civilă și ale art. 466 din Noul Cod de procedură civilă, în materia hotărârilor date în primă instanță regula este că hotărârile sunt supuse apelului, dacă legea nu prevede în mod expres altfel.

Argumente

Potrivit art. 440 C.proc.civ.: „Hotărârea care consfințește tranzacția intervenită între părți poate fi atacată, pentru motive procedurale, numai cu recurs.” Ca atare, și în situația în care conflictul a fost soluționat pe calea medierii în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 192/2006, instanța va pronunța, la cererea părților – o hotărâre potrivit dispozițiilor art. 438 N.C.proc.civ.

Prin urmare, potrivit Noului Cod de procedură civilă hotărârea de expedient nu este susceptibilă de calea de atac a apelului.

Prin promovarea recursului vor putea fi invocate doar neregularități de ordin procedural și anume motivele de casare de la art. 488 alin. 1 pct. 1 – 6 N.C.proc.civ.

Totodată, potrivit art. 466 Cod procedură civilă:

„(1) Hotărârile pronunțate în primă instanță pot fi atacate cu apel, dacă legea nu prevede în mod expres altfel.

(2) Sunt supuse apelului și hotărârile date în ultimă instanță dacă, potrivit legii, instanța nu putea să judece decât în primă instanță.

(3) Hotărârile date în ultimă instanță rămân neapelabile, chiar dacă în hotărâre s-a arătat că au fost pronunțate în primă instanță.

(4) Împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât odată cu fondul, afară de cazul când legea dispune altfel”.

4. Servitutea de trecere. Modalitatea de stabilire a despăgubirilor (art. 617 – 619 Noul Cod Civil)

Soluția propusă

Spre deosebire de art. 616 fostul Cod civil, care prevedea în mod expres că așa-zisa servitute legală de trecere se stabilea cu titlu oneros, proprietarul fondului „dominant” având îndatorirea de a despăgubi pe proprietarul fondului care o „suportă”, noul Cod civil nu mai prevede în mod expres acest caracter al dreptului legal de trecere; nu mai puțin, el rezultă atât din dispozițiile art. 618, care vorbește despre obligațiile de plată a „dublului despăgubirii”, dar mai ales, chiar dacă în mod indirect, din prevederile art. 620 care reglementează prescripția acțiunii în despăgubiri pe care o poate exercita proprietarul fondului ce suportă accesul la calea publică al proprietarului lipsit de un asemenea acces, precum și de „restituirea despăgubirilor încasate”. Deși noul cod nu dispune nimic în acest sens, despăgubirile vor putea fi stabilite prin acordul părților ori, în caz de litigiu, de către instanța de judecată. Din acest punct de vedere, sub regimul vechiului Cod civil, instanța supremă a decis, în mod judicios, că acțiunea în despăgubiri prevăzută de textele în materie are ca obiect paguba pricinuită fondului aservit și nu folosul pe care calea de trecere îl aduce proprietarului fondului dominant, iar în ipoteza executării unor lucrări trebuincioase pentru exercițiul servituții, ele ser impută proprietarului fondului dominant; însă, atunci când trecerea servește și fondului aservit, cheltuielile au a fi suportate, proporțional cu foloasele culese”, și de proprietarul acestui fond.

Argumente

În sistemul Noului Cod civil, servituțiile se pot constitui în temeiul unui act juridic ori prin uzucapiune, rămânând aplicabile dispozițiile în materie de carte funciară.

Noul Cod civil numai reglementează un mod de dobândire ce exista în fostul Cod civil, constituirea servituțiilor prin destinația proprietarului.

Ca atare, se pot constitui servituții prin convenție sau prin testament în formă autentică.

Noul Cod civil înlocuiește servitutea legală de trecere cu dreptul de trecere, ce poate fi exercitat de proprietarul locului fără acces la calea publică, de a obține un asemenea acces prin utilizarea unei căi de trecere ce se situează pe terenul proprietarului vecin, care dispune de acest acces.

Acest drept se poate realiza în anumite condiții prevăzute de art. 617 alin. 2 N.C.civ., în una din modalitățile juridice reglementare de art. 619 N.C.civ.:

- înțelegerea părților;
- hotărâre judecătorească;
- uzucapiunea specială de 10 ani existentă în materie.

Ipoteza prevăzută de art. 618 alin. 2 N. C.civ. dispăre atunci când lipsa accesului la calea publică este imputabilă proprietarului care pretinde trecerea, aceasta poate fi stabilită numai cu consimțământul proprietarului fondului dominant și cu plata unei duble despăgubiri.

În această ipoteză, în lipsa unei prevederi legale în ce privește repararea prejudiciului, considerăm că pot fi aplicate regulile generale, potrivit art. 1349 și urm. N. C.civ., vechiul art. 998 C.civ., regulă valabilă și pentru dispozițiile art. 768 N. C.civ. – obligația proprietarului fondului dominant de a nu agrava situația fondului aservit (deciziile ICCJ nr. 2154/18.03.2005, în Jurisprudența Secției civile 2005; ICCJ – decizia nr. 4886/6 iunie 2005, în Jurisprudența Secției civile 2005).

5. Modul concret de anulare a cererilor de chemare în judecată, în situația specială în care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de acordare a ajutorului public judiciar și cererea de reexaminare a încheierii prin care instanța s-a pronunțat asupra acordării ajutorului public, sau în cazul

admiterii lor doar în parte. Așteptarea expirării unui termen de 10 zile (sau mai redus în cazul pricinilor urgente), stabilit în acord cu art. 200 alin. 2 N.C.proc.civ. sau anularea imediată a cererii de chemare în judecată

În situația în care s-a formulat o cerere de acordare a ajutorului public judiciar, în raport de taxa de timbru stabilită de judecător, prin rezoluția aplicată în etapa regularizării, cererea fiind respinsă (indiferent dacă a fost respinsă pentru tardivitate sau ca urmare a unei analize de fond a condițiilor de acordare a ajutorului public judiciar) sau admisă doar în parte, se formulează o cerere de reexaminare împotriva încheierii prin care s-a dispus asupra acordării ajutorului public judiciar.

Cererea de reexaminare a acordării ajutorului public judiciar este respinsă sau admisă în parte, fiind menținută obligația de achitare integrală sau parțială a taxei de timbru inițial stabilite.

a) Într-o primă opinie, reclamantul/contestatorul/petentul beneficiază de un nou termen de 10 zile (sau un termen egal cu cel fixat inițial pentru îndeplinirea obligațiilor, dacă acesta a fost scurtat de instanță pentru pricinile urgente), pentru complinirea obligației de depunere efectivă a taxei de timbru reduse/eșalonate sau rămase în același quantum (în funcție de soluția pronunțată în cererea de reexaminare încheiere de acordare ajutor public), cu motivarea că din acel moment persoana interesată cunoaște efectiv și definitiv cuantumul exact al taxei aferente cererii de chemare în judecată. Doar din acest moment obligația sa este previzibilă și poate fi adusă la îndeplinire, însă doar în interiorul termenului stabilit pentru îndeplinirea oricărei alte obligații, termen care începe să curgă de la momentul rămânerii definitive a încheierii de acordare a ajutorului public. Astfel, anularea imediată a cererii de chemare în judecată pentru nedepunerea taxei de timbru apare ca fiind nelegală, fiind susceptibilă de cenzurare în cadrul reexaminării anulării cererii. Există în această variantă și opinia potrivit căreia termenul de complinire este „întreput” până la soluționarea definitivă a cererii de acordare a ajutorului public judiciar.

b) Într-o a doua opinie, persoana care a formulat cererea de chemare în judecată are obligația de a urmări stadiul cererii sale de acordare a ajutorului public judiciar, cu atât mai mult cu cât, în cazul cererii de reexaminare încheiere de acordare a ajutorului public judiciar, soluționarea acesteia implică **citarea efectivă a petentului**. Astfel, obligația de achitare a taxei de timbru trebuie îndeplinită **imediat** după momentul pronunțării asupra cererii de reexaminare, neexistând nici o obligație legală în sensul acordării beneficiului unui nou termen de 10 zile (sau după caz un termen mai redus, stabilit în pricinile urgente pentru îndeplinirea obligațiilor), acesta din urmă riscând să se convertească într-un „termen de amânare”, acordat fără un fundament juridic. În această opinie se subliniază și faptul că cererea de acordare a ajutorului public judiciar implică doar analiza îndeplinirii condițiilor pentru acordarea unui beneficiu și nu stabilirea efectivă a cuantumului taxei de timbru.

În contextul admiterii cererii de reexaminare și revenirii asupra soluției anulării (în cazul aprecierii nerespectării termenului de 10 zile pentru complinirea lipsurilor legate de depunerea taxei de timbru), majoritatea judecătorilor au apreciat că se impune din nou regularizarea cererii și înștiințarea persoanei care a formulat cererea cu privire la obligația legală de achitare a taxei de timbru, aceasta beneficiind corelativ de termenele de solicitare a ajutorului public sau reexaminării.

O altă problemă ridicată de adoptarea ultimei soluții ar fi cea generată de următoarea situație concretă – cererea de acordare a ajutorului public judiciar soluționată definitiv a acordat beneficiul „eșalonării taxei de timbru”. Încheierea de acordare ajutor public sub forma eşalonării, constituind în acord cu OUG nr. 51/2008 titlu executoriu, este trimisă de instanță organelor cu atribuții de punere în executare, procedându-se la executarea silită a persoanei în cauză. Aceasta formulează o nouă cerere de chemare în judecată și o nouă cerere de acordare

a ajutorului public judiciar. Prima dispoziție a instanței (titlul executoriu eşalonare) va putea fi contestată doar pe baza unei eventuale contestații la executare.

Soluția propusă

Cererea de ajutor public judiciar nu prelungește termenul de 10 zile acordat reclamantului pentru complinirea lipsurilor cererii de chemare în judecată, cu excepția celor referitoare la timbraj, cu argumentația primei opinii.

6. Anularea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 200 alin. 3 N.C.proc.civ., fără o prealabilă soluționare a cererii de acordare a ajutorului public judiciar, dacă au existat mai multe obligații, puse în vedere persoanei care a formulat cererea, iar în interiorul termenului de 10 zile (sau un alt termen fixat de instanță pentru complinirea lipsurilor) obligațiile nu sunt îndeplinite. Ce soluție poate primi cererea de acordare a ajutorului public judiciar formulată în interiorul acestui termen legal?

a) Într-o opinie, cererea de acordare a ajutorului public judiciar ar trebui soluționată doar în contextul în care persoana care a formulat cererea de chemare în judecată și-a îndeplinit corespunzător toate celelalte obligații, mai puțin cea de achitare a taxei de timbru. În această opinie minoritară, se subliniază că neîndeplinirea unei singure obligații dintre cele puse în vedere de instanță poate conduce la anularea cererii de chemare în judecată, lipsind de obiect o cerere de acordare a ajutorului public judiciar. Se mai arată că în încheierea de anulare a cererii ar trebui să fie inserată mențiunea referitoare la formularea cererii de acordare a ajutorului public judiciar și rămânerea acesteia fără obiect ca urmare a anulării cererii principale.

b) Într-o a doua opinie, cererea de acordare a ajutorului public judiciar se soluționează obligatoriu, indiferent de complinirea celorlalte lipsuri în termenul stabilit de instanță, urmând ca la momentul finalizării procedurii de acordare ajutor (implicând o eventuală cerere de reexaminare încheiere acordare ajutor public judiciar) , judecătorul cauzei să aprecieze asupra legalității și oportunității anulării cererii de chemare în judecată.

Soluția propusă

Cererea de ajutor public judiciar se soluționează obligatoriu, indiferent de complinirea celorlalte lipsuri în termenul stabilit de instanță, urmând ca după soluționarea cererii de ajutor public, judecătorul să aprecieze asupra legalității și oportunității anulării cererii de chemare în judecată, cu argumentația celei de-a doua opinii.

7. Posibilitatea scurtării termenului de complinire lipsuri la care face referire art. 200 N.C.proc.civ.

La nivelul Judecătoriei Iași a fost sesizată o practică neunitară în ceea ce privește scurtarea termenului acordat pentru complinirea lipsurilor sesizate de instanță la primirea cererii de chemare în judecată și comunicate persoanei interesate.

a) Într-o opinie, se apreciază că din interpretarea gramaticală a textului de lege ar rezulta că „cel mult 10 zile” constituie un termen imperativ ce nu poate fi scurtat, nici chiar în cazul pricinilor urgente, motivat și de faptul că acest termen constituie un beneficiu acordat de legiuitor, fiind exclusiv în interesul reclamantului să complinească lipsurile în prima parte a acestuia și nu să aștepte ultima zi a termenului. De asemenea, s-a subliniat că mențiunea legiuitorului din art. 201 alin. 5 N.C.proc.civ., potrivit căreia în pricinile urgente, termenele

prevăzute la alin. 1-4 pot fi reduse de judecător în funcție de circumstanțele cauzei, se raportează expres și limitativ doar la termenele de depunere întâmpinare, răspuns întâmpinare și nu la termenul de complinire lipsuri cerere de chemare în judecată.

b) Într-o a doua opinie, exprimarea legiuitorului „cel mult 10 zile” trebuie înțeleasă în sensul posibilității scurtării termenului de complinire a lipsurilor, pentru cauzele urgente, nefiind stabilit un termen fix de 10 zile, ci un termen variabil în funcție de circumstanțele cauzei. reducerea termenului de complinire lipsuri nu poate fi considerată o atingere adusă drepturilor reclamantului, fiind condiționată de caracterul urgent al cauzei și constituind un avantaj pentru acesta (în sensul soluționării cu celeritate a procedurii de regularizare).

Soluția propusă

Termenul de 10 zile este un termen legal procedural, care se calculează în sensul zilelor libere, potrivit art. 181 alin. 1 pct. 2 N. C.proc.civ., mai ales că în ipoteza în care comunicarea lipsurilor cererii de chemare în judecată nu a fost legal afectată, judecătorul va dispune efectuarea unei alte comunicări, fiind acordat sau nu un termen de 10 zile pentru regularizarea cererii.

Introducerea datelor de primire a comunicărilor în aplicația ECRIS este general valabilă pentru toate instanțele din țară, tocmai în vederea activării alertelor acestui program informatic, a identificării dosarelor în cadrul termenului de 10 zile prevăzut de art. 200 alin. 2 N. C.proc.civ.

Ca atare, nu există posibilitatea scurtării termenului de 10 zile.

8. Scopul instituției curatorului special desemnat, în temeiul art. 167 alin. 3 N.C.proc.civ. – posibilitatea acestuia de a depune întâmpinare

În ceea ce privește numirea unui curator special dintre avocații desemnați de Baroul Iași pentru a reprezenta „interesele pârâtului” (în acord cu prevederile exprese ale art. 167 alin. 3 NCPC, se ridică întrebarea dacă, ulterior desemnării sale prin încheiere și stabilirea unui prim termen de judecată este obligatorie sau opțională citarea acestuia cu un duplicat al acțiunii pentru formularea întâmpinării în termen legal (desigur în cadrul acțiunilor pentru care depunerea întâmpinării este obligatorie).

a) Într-o opinie s-a apreciat că reprezentarea intereselor pârâtului la dezbateri implică posibilitatea reală de a lua cunoștință de conținutul cererii de chemare în judecată și formularea întâmpinării în termen legal, curatorul trebuind citat cu un duplicat al cererii și cu mențiunile corespunzătoare. Astfel, rolul acestuia echivalează cu cel al unui veritabil „apărător din oficiu” al părții. Curatorul special are, pe lângă rolul de reprezentare și susținere a intereselor persoanei lipsite de capacitate și pe acela de asigurare a unei proceduri de citare prin publicitate corespunzătoare, nemaifiind suficientă citarea prin afișare la sediul instanței, ci necesară o reprezentare efectivă a părții ce nu a fost identificată, prin intermediul unui avocat. Stabilirea unei atare opțiuni nu este întâmplătoare, în contextul în care curator ar fi putut fi numită orice altă persoană , legiuitorul alegând însă avocații, ca profesioniști ai dreptului, persoane ce vor sta în numele pârâtului neidentificat, vor primi acțiunea și vor susține interesele acestuia. Astfel, legea solicită, pe lângă o citare efectivă la cabinetul avocatului (curator special) și o reprezentare și susținere a intereselor părții, în acest sens fiind instituit și un mijloc de retribuție a muncii efectiv prestate de persoana desemnată în calitate de curator. Se poate așadar afirma că rolul curatorului este unul complex, îmbinând necesitatea practică de citare efectivă prin toate mijloacele oferite de lege, reprezentarea efectivă în proces, cunoașterea obiectului acestuia de către o persoană cu o pregătire de

specialitate și posibilitatea de susținere reală a intereselor părții ce nu a putut fi identificată pe baza mijloacelor puse la îndemâna instanței (verificarea bazelor de date oficiale SEIP, ORC).

b) Într-o altă opinie, rolul curatorului special se limitează la depunerea unor concluzii pe fondul cauzei, acesta nefiind citat cu duplicatul cererii și mențiunea de a formula întâmpinare, deoarece rolul său este de a asigura legalitatea procedurii de citare și nu de a deveni un apărător din oficiu pentru pârâțul al cărui domiciliu/sediu nu a putut fi identificat.

Soluția propusă

Numirea curatorului special prevăzută de art. 58, care va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâțului în cazul încuviințării prin publicitate – art. 167 N. C.proc.civ. are ca scop reprezentarea legală a pârâțului în cauză, rolul său fiind acela de a asigura legalitatea procedurii de citare și a reprezenta interesele pârâțului la dezbateri.

Argumente

Când o persoană juridică ori dacă o entitate dintre cele prevăzute la art. 56 alin. 2 NCPC, chemată să stea în judecată, nu are reprezentant, instanța este obligată, inclusiv din oficiu, să desemneze un curator special.

În privința persoanelor juridice sau a entităților lipsite de personalitate juridică, este obligatorie numirea curatorului special numai în ipoteza în care acestea figurează în proces în calitate de pârâte, chemate în garanție sau arătate ca titulare ale dreptului, iar nu și de reclamante.

Spre deosebire de curatorii speciali din materia dreptului civil, curatorii speciali prevăzuți de art. 58 NCPC sunt numiți de instanța care judecă procesul, iar nu de instanța de tutelă și sunt avocați anume desemnați în acest scop de barou pentru fiecare instanță judecătorească, neputând fi orice persoană fizică cu capacitate deplină de exercițiu și care este în măsură să îndeplinească această sarcină. În vederea numirii curatorului special, instanța va emite o adresă către baroul corespunzător, acesta urmând a desemna până la următorul termen de judecată un avocat în sensul indicat, sau baroul va întocmi o listă ce va fi comunicată fiecărei instanțe judecătorești, în care va desemna avocați pentru exercitarea funcției de curator special, iar instanța va numi curatorul direct de pe lista respectivă.

9. Modificarea onorariului expertului de către instanța de fond (instanța ce a judecat în primul ciclu procesual) pe calea „cererii de reexaminare”, „completare dispozitiv”, „lămurire dispozitiv”, „îndreptare eroare”. Recalificare cerere expert și competența de soluționare

Se ridică problema soluționării unitare a cererilor intitulate general „cereri de reexaminare onorariu”, formulate preponderent în cazul litigiilor având ca obiect „pretenții” promovate de CET Iași în contradictoriu cu asociațiile de proprietari, în care opțiunea pentru un probatoriu complet vizează de cele mai multe ori încuviințarea unor expertize financiar contabile. Astfel, ca urmare a momentului efectiv la care este depus raportul de expertiză, eventualului termen de discutare obiecțiuni, în urma prorogării discutării onorariului definitiv al expertului, instanța se pronunță, de regulă, asupra acestuia, la ultimul termen de judecată, la care rămâne în pronunțare și asupra fondului. În minuta și respectiv dispozitivul hotărârii este realizată expres mențiunea fixării onorariului definitiv al expertului, iar calea de atac este acordată unitar pentru toate mențiunile din cuprinsul minutei, respectiv dispozitivului, fără a se realiza nici o altă mențiune/ disociere referitoare la această statuare asupra onorariului.

Cererile formulate de expert sunt catalogate diferit, în primul rând în funcție de precizările acestuia și ținând cont de principiul disponibilității, iar în al doilea rând prin urmărirea calificării corecte a cererii de chemare în judecată de către instanță (în temeiul fostului art. 84 CPC, litigiile fiind de obicei începute sub imperiul acestor norme de procedură). Astfel, unele cereri sunt catalogate ca având ca obiect cerere de îndreptare eroare, altele de lămurire sau completare dispozitiv. În anumite situații, experții au învederat că înțeleg să formuleze calea de atac deschisă de lege și menționată în cuprinsul minutei finale, cererile acestora fiind înaintate pe cale administrativă sau declinate în favoarea instanței de control judiciar.

a) Într-o opinie s-a apreciat că cererea intitulată generic cerere de reexaminare onorariu definitiv, prin care se solicită în esență revenirea supra onorariului definitiv stabilit de prima instanță, nu poate constitui în nici un caz o cale de atac, deoarece calea de atac este acordată doar părților, expertul nefiind parte în proces. În susținerea acestei opinii au fost aduse argumente textuale, referitoare la posibilitatea exercitării căilor de atac doar de „parte”, stabilirea modului de calcul al termenului doar în raport de „parte”.

b) Într-o altă opinie s-a apreciat că mențiunea din dispozitiv referitoare la fixarea unui onorariu definitiv al unui participant la proces (în calitatea sa de expert) trebuie să poată fi supusă controlului judiciar, în aceeași manieră în care cheltuielile solicitate de martori pot fi analizate sau cenzurate de instanțele de apel sau recurs după caz. Astfel, prin rolul stabilit de instanță și caracterul executoriu al încheierii prin care s-a stabilit onorariul de expert (conform art. 213 VCPC), acesta ar justifica în persoana sa condițiile de promovare a unei căi de atac. În această din urmă interpretare, cu respectarea principiului disponibilității se poate ajunge inclusiv la constatarea formulării unei veritabile căi de atac, ce ar fi de competența exclusivă a instanței de control judiciar.

Se ridică problema existenței unei căi de atac identice a expertului care a participat la judecarea cauzei în această calitate, cu cea deschisă părților sau posibilitatea de contestare în alt mod a hotărârii primei instanțe referitoare la stabilirea onorariului definitiv de expert.

Soluția propusă

Pentru litigiile începute anterior intrării în vigoare a Noului Cod de procedură civilă, în raport de dispozițiile art. 129, 201, 274, 281 ind. 2 C.proc.civ., pentru cererile formulate de experți cu privire la cursul stabilit de instanță nu există cale de atac pentru experți.

Expertul nu este parte în proces, este un participant la procesul civil.

Nu se poate admite ca, pe calea unei acțiuni separate, promovată de expert, indiferent cum se intitulează, să se cenzureze onorariul de expert.

Verificarea și stabilirea cuantumului onorariului solicitat țin de aprecierea probei, respectiv concluzia raportului de expertiză, aspect ce ar putea fi examinat în raport de dispozițiile art. 304 C.proc.civ. la cererea unei părți.

10. Ordonanțe sau cereri de valoare redusă formulate de creditoarea EOS KSI (în baza cesiunilor de creanță realizate) în contradictoriu cu persoanele fizice. Modalitatea concretă de acordare a dobânzilor legale, penalităților de întârziere, taxei de reziliere contract

La nivelul Judecătoriei Iași s-a constatat o practică neunitară în ceea ce privește soluțiile adoptate în cazul acestor litigii.

a) Într-o opinie, cererea a fost admisă în parte, prin acordarea debitului principal și a dobânzilor (și respingerea corelativă a penalităților și taxei de reziliere) cu motivarea că fiind vorba de o obligație de natură comercială, neplata prețului atrage aplicarea dobânzii legale, iar procentul de penalitate nu este clar stabilit în contract, nefiind însușit de părți. Temeiul în drept utilizat a fost: art. 6 din O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, potrivit cărora *dobânda trebuie să fie stabilită prin act scris. În lipsa acestuia se datorează numai dobânda legală.*

b) Într-o altă opinie, s-a dispus admiterea capătului de cerere principal (debit), a cererii de acordare a dobânzilor, a penalităților și respingerea ca neîntemeiată a cererii de acordare a tarifului de reziliere. S-a apreciat că este justificată cumularea penalităților de întârziere (clauza penală) cu solicitarea de acordare a dobânzilor legale (solicitare care se referă la un segment ulterior celui pentru care s-au solicitat penalitățile de întârziere, situat în continuarea acestuia), fiind nejustificată acordarea tarifului de despăgubire, pentru următoarele considerente: reclamanta nu a înțeles să facă dovada rezilierii contractelor încheiate cu pârâtul prin notificarea scrisă de reziliere trimisă de către Orange România, reziliere care să intervină anterior expirării perioadei minime contractuale în acord cu prevederile art.1.16 alin.1 tz.II din Termeni și condiții generale pentru utilizarea abonamentelor orange, de natură a se demonstra suferirea de către reclamantă a vreunui prejudiciu egal cu valoarea taxei de reziliere, sens în care acest capăt de cerere apare ca neîntemeiat.

c) O a treia opinie a fost cea de admitere totală a cererii, cu acordarea debitului, dobânzilor și penalităților, precum și a taxei de reziliere solicitată de creditoare cu următoarea motivare: „Neachitând suma solicitată de reclamantă, în temeiul aceluiași articol din contract, art. 5, au fost calculate în sarcina pârâtului penalități de întârziere în modalitatea indicată de reclamantă la dosar. După stoparea calculării penalizărilor au fost calculate dobânzi legale potrivit actelor normative în vigoare”. Rezultă așadar că, în această situație, dobânda legală a fost acordată pentru segmentul imediat următor perceperii penalităților de întârziere și în continuarea acestora, ca modalitate de acoperire integrală a prejudiciului.

d) O a patra opinie a fost cea de admitere în parte, cu acordarea debitului și penalităților de întârziere și respingerea corelativă a dobânzilor solicitate (cu motivarea că părțile au stabilit prin clauză penală valoarea prejudiciului ocazionat) și a taxei de reziliere, fie că rezilierea nu a operat, fie cu motivarea că această creanță nu este una certă.

e) Într-o a cincea opinie s-a apreciat că un quantum al clauzei penale de 0,5%, precum și stabilirea unei taxe de reziliere constituie, în raport de particularitățile contractelor încheiate – cu persoane fizice, în raport de obiectul acestora, clauze abuzive, fiind înlăturată aplicarea acestora.

Soluția propusă și argumente

Din opiniile trimise înțelegem că sunt litigii evaluabile în bani, soluționate în procedura referitoare la cererile de valoare redusă, prevăzute de art. 1025 C.proc.civ.

În acest caz, procedura se aplică cererilor al căror obiect principal delimitat de dobânzi, alte accesorii nu intră în calculul valorii litigiului, este mai mic sau egal valorii de 10.000 lei.

Reclamantul declară procedura cu privire la cererile cu valoare redusă prin completarea formularului, fiind o procedură care se realizează ca regulă, fără citare, cu acordarea unor termene de judecată, care au mai mult caracter informativ, nu au fost date detalii în ce privește probele administrate, dacă problemele de drept invocate în funcție de

contractele încheiate, pot fi examinate în acest gen de litigii definite în mod deosebit pe criteriul eficienței procedurii.

11. Lipsa calității procesuale active a Poliției Locale Iași. Acțiune în obligarea contravenientului la desființarea lucrărilor de construcție efectuate cu nerespectarea autorizației de construire

a) Într-o primă opinie s-a susținut că Poliția Locală Iași nu are calitatea de a sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune după caz: încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației sau desființarea construcțiilor realizate nelegal.

În susținerea acestei opinii se artă că: din dispozițiile art. 32 alin. 1 și 3 coroborat cu art. 28 alin. 1 și 26 din Legea nr. 50/1991 republicată rezultă neîndoielnic că primarul este organul abilitat de lege să aplice sancțiunea și să sesizeze instanța pentru luarea măsurilor prevăzute de art. 32 lit. a și b, respectiv să aducă la îndeplinirea măsurile dispuse de către instanță în condițiile alin. 2 și 3 ale art. 32 din același act normativ. Prin urmare, singurul căruia legiuitorul i-a conferit competența de a aplica sancțiunea, de a sesiza instanța în condițiile art. 32 alin. 1 din Legea nr. 50/1991 republicată, și de a pune în executare măsurile dispuse de către instanță este exclusiv organul care a aplicat sancțiunea în speță, Primarul Mun. Iași.

b) Într-o altă opinie s-a respins excepția lipsei calității procesuale active a Poliției Locale Iași și s-a constatat că aceasta are calitate procesuală activă în acțiunile care au ca obiect autorizarea desființării construcțiilor realizate nelegal.

În susținerea acestei opinii s-a reținut că potrivit art.1 lit. c din Legea nr.155/2010, Poliția Locală se înființează în scopul exercitării atribuțiilor privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor și în domeniul disciplinei în construcții și afișajul stradal, în baza Hotărârii Consiliului Local nr.260/2010, privind reorganizarea aparatului de specialitate a Primarului Mun. Iași, Serviciul de Control Urbanism a fost transferat din subordinea Direcției de Dezvoltare Urbană în subordinea Poliției Locale. Articolul 15 alin. 2 din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor prevede că pot fi agenți constatatori persoanele împuternicite de conducători ai autorității administrației publice.

Conform Dispoziției nr.794/01.04.2011 sunt desemnați ca delegați ai administrației publice locale, pentru a constata și aplica contravenții prevăzute și sancționate de Legea nr. 50/1991, funcționarii publici din cadrul Serviciului Control Urbanism Afișaj Stradal din subordinea Poliției Locale Iași.

Soluția propusă

Ca atare, poliția locală nu are calitate procesuală activă în cauzele de la Legea nr. 50/1991.

Argumente

Prin art. 4 alin. din Legea nr. 50/1991 pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, se prevede în mod expres care sunt organele care emit autorizațiile de construire:

„(1) Autorizațiile de construire se emit de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului

București, ai orașelor și comunelor pentru executarea lucrărilor definite la art. 3, după cum urmează: ...”.

Totodată, prin art. 27 sunt prevăzute în mod expres organele administrației locale și județene care aplică sancțiuni și se pot adresa instanțelor judecătorești: „(1) Președinții consiliilor județene, primarii și organele de control din cadrul autorităților administrației publice locale și județene au obligația să urmărească respectarea disciplinei în domeniul autorizării executării lucrărilor în construcții în cadrul unităților lor administrativ-teritoriale și, în funcție de încălcarea prevederilor legale, să aplice sancțiuni sau să se adreseze instanțelor judecătorești și organelor de urmărire penală, după caz.

(2) Arhitectul-șef al județului și personalul împuternicit al compartimentului de specialitate din subordinea acestuia urmăresc respectarea disciplinei în domeniul autorizării executării lucrărilor de construcții pe teritoriul administrativ al județului, precum și respectarea disciplinei în urbanism și amenajarea teritoriului legată de procesul de autorizare a construcțiilor.

(3) Contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1), cu excepția celor de la lit. h)-1), se constată și se sancționează de către compartimentele de specialitate cu atribuții de control ale autorităților administrației publice locale ale municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor, pentru faptele săvârșite în unitatea lor administrativ-teritorială sau, după caz, în teritoriul administrativ al sectoarelor municipiului București, potrivit competențelor de emitere a autorizațiilor de construire/desființare.

(4) Contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. h), i) și j) se constată și se sancționează de către organele de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții....”.

Legea nr. 155/2010 a poliției locale, la art. 4 prevede că poliția locală se organizează și funcționează prin hotărâre a autorității deliberative a administrației publice locale – ca un compartiment funcțional în cadrul aparatului de specialitate al primarului – instituție publică de interes local cu personalitate juridică.

În ceea ce privește atribuțiile poliției locale în domeniul disciplinei în construcții, la art. 8 din Legea nr. 155/12.07.2010 sunt numai de constatare, nu și de aplicare a sancțiunii, așa cum prevăd dispozițiile art. 32 din Legea nr. 50/1991.

Astfel, potrivit art. 8 lit. e) din Legea nr. 155/2010: „În domeniul disciplinei în construcții și al afișajului stradal, poliția locală are următoarele atribuții:

a) efectuează controale pentru identificarea lucrărilor de construcții executate fără autorizație de construire sau desființare, după caz, inclusiv a construcțiilor cu caracter provizoriu;

b) efectuează controale pentru identificarea persoanelor care nu respectă autorizația de executare a lucrărilor de reparații ale părții carosabile și pietonale;

c) verifică respectarea normelor legale privind afișajul publicitar, afișajul electoral și orice altă formă de afișaj/reclamă, inclusiv cele referitoare la amplasarea firmei la locul de desfășurare a activității economice;

d) participă la acțiunile de demolare/dezmembrare/ dinamitare a construcțiilor efectuate fără autorizație pe domeniul public sau privat al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale ori pe spații aflate în administrarea autorităților administrației publice locale sau a altor instituții/servicii publice de interes local, prin asigurarea protecției perimetrului și a libertății de acțiune a personalului care participă la aceste operațiuni specifice;

e) constată, după caz, conform atribuțiilor stabilite prin lege, contravențiile privind disciplina în domeniul autorizării executării lucrărilor în construcții și înaintează procesele-verbale de constatare a contravențiilor, în vederea aplicării sancțiunii, șefului compartimentului de specialitate care coordonează activitatea de amenajare a teritoriului și de urbanism sau, după caz, președintelui consiliului județean, primarului unității administrativ-

teritoriale ori al sectorului municipiului București în a cărei rază de competență s-a săvârșit contravenția sau persoanei împuternicite de aceștia.”

12. Aplicabilitatea prevăzută de art. 6 și 11 din Legea nr. 165/2013 în cauzele având ca obiect „fond funciar – obligația de a face” (obligarea consiliului local la punerea în posesie și întocmirea documentației, obligarea comisiei județene la eliberarea titlului de proprietate)

S-au configurat două forme de jurisprudență:

a) Într-o opinie, acțiunile cu acest obiect se resping ca prematur formulate (conform art.6 din Legea 165/2013);

b) Într-o altă opinie, aceste acțiuni sunt admise (dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 5 și 6 din H.G. nr. 890/2005), apreciind că suspendarea prevăzută de art. 6 din Legea nr. 165/2013 privește eventual executarea hotărârilor judecătorești, având ca obiect „fond funciar – obligația de a face”, și nu o condiție de admisibilitate a acțiunii.

Soluția propusă

Acțiunile care au ca obiect art. 5 și art. 6 din legea nr. 165/2013 – fond funciar, obligația de a face – sunt admisibile.

Argumente

Prin Legea nr. 165/2013 au fost abrogate sau amendate dispozițiile din reglementările adoptate anterior, inclusiv din Legea fondului funciar nr. 18/1991, care nu înlătură caracterul autonom al Legii nr. 165/2013.

Identificarea suprafețelor de teren necesare finalizării procesului de restituire se realizează prin centralizarea tuturor cererilor de restituire nesoluționate de către comisiile locale de fond funciar, în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, conform art. 8.

Predarea terenurilor disponibile de către comisia locală de fond funciar se face numai după validarea de către comisia județeană de fond funciar a propunerilor de punere în posesie pe aceste terenuri, dar nu mai târziu de 1 iunie 2013, după o procedură reglementată în detaliu de Normele de punere în aplicare a legii.

Legea nr. 165/2013 instituie un termen legal până la care predarea terenurilor către comisiile locale să fie finalizată – 1 ianuarie 2015 (art. 8 alin. 2 din lege).

Prin Decizia nr. 88/27 februarie 2014 a Curții Constituționale s-a reținut că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată în materia restituirii imobilelor preluate abuziv.

Din considerentele deciziei Curții Constituționale, care este obligatorie pentru instanțe, s-a reținut că soluțiile instanțelor prin care au fost respinse ca prematur introduse cererile respective, prin preluarea proceselor cu caracter administrativ și a terenurilor din Legea nr. 165/2013 au ca efect amânarea rezolvării cererilor aflate pe rolul instanțelor și obligarea persoanelor care au fost diligente în a se adresa justiției la suportarea unei sarcini suplimentare față de cunoscuta inactivitate a autorităților. Din această perspectivă, Curtea constată că aplicarea retroactivă a intervenției legislative determină o influențare a rezultatului procesului, precum și un dezavantaj substanțial între părțile din proces.

Ca atare, apreciem că aplicarea retroactivă a termenelor prevăzute în dispozițiile Legii nr. 165/2013 față de Decizia nr. 88/27.02.2014 a Curții Constituționale este de natură să rupă echilibrul procesual, cu consecința încălcării dreptului la un proces echitabil, precum și a liberului acces la justiție.

Suspendarea prevăzută de art. 7 se referă la procedura administrativă efectuată, specifică noii legi nr. 165/2013, neimpunându-se nici această măsură a suspendării.

Președintele Secției civile de la CURTEA DE APEL IAȘI,

Judecător ...